ՆՈՐ-ԴԱՐ

№ 116 ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԱՐԻ Ուրբաթ 12 Յունիսի 1885 Ուրբաթ 12 Յունիսի ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԱՐԻ № 116

Տարեկան 10 րուբլի. վեց ամիսը՝ 6 րուբլի. երեք ամիսը՝ 3 ր. 50 կ.
Հասով 5 կոպեկ
Բաժանորդ կլինան Թիֆլիսում ամեն տեղ խմբագրատանը։

Խմբագրության հասցէն՝ Тифлисъ. Редакція „Норъ-Даръ“
или Tiflis. Rédaction «Nor-Dar».

Խմբագրությունը բաց է ամեն օր (բացի սուն օրերից) ժամը 9-ից մինչ 2-ը։ Յայտարարությունները ընդունվում են ամեն լեզուներով։
Յայտարարությունների բառին 2 կ., բնկլամների համար՝ կրկնապատկի։

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆ

«Նոր-Դար»-ին բաժանորդ են պրծում յունիսի 1-ից մինչև դեկտեմբերի 31-ը և վճարում են — 6 ր.

Հասցէների փոփոխության համար վճարում են երեք հատ երեք կոպէկանոց մարկա։

Թերթը ամսականում առաջվ բաժանորդները վճարում են 80 կոպ.

Յայտարարությունները ընդունվում են միմիայն խմբագրատանը, քաղաքի կենդրոնում, պատատան եռերը. Տրոյիցկի փողոցում Սամբա եկեղեցու հանդէպ։

ՆԱԻԹԻ ՊԱՀԵՍՏ

ԵԻԼԱԽՈՒՄ

Պատիւ ունինք յայտնել յարգոյ Հասարակութեան, որ մենք Բագու-Թիֆլիսեան երկաթուղւոյ Եալպ կայարանում շինել ենք ՆԱԻԹԻ ՄԵԾ ԱՒԱԶԱՆ (резервуаръ), ուր մշտապէս պատրաստի ունինք ամենալաւ նաւթի մեծ քանակութիւն, որից և անմիջապէս մատակարարում ենք ցանկացողներին, ինչ քաղաքում կամ գիւղում որ կամենան նրանք։ Ուրիշների համեմատութեամբ վաճառումը մեզ մօտ լինում է ամենաչափաւոր գներով։

Յանկացողները դիմում են այս հասցէով. «ՆԵՐՍԷՍ ՄԵԼԻՔ-ՓԱՇԱՅԵԱՆ և ԸՆԿ. ԵԻԼԱԽՈՒՄ», «Нерсесъ Меликъ-Пашаянцъ и К-о На ст. Евлахъ»։

6—3

ՔՐՈՆԻԿՈՆ

ԲԱԴՈՒԻՅ։—Յունիսի 30-ին վարպետների օրն սուրբ պատարագի ժամանակ մայր եկեղեցում բաւական ժողովուրդ կար թէ ուննոր և թէ մնջակ դասից։ Ի հարկէ, յայտնի է, որ ս. պատարագի ողջունի ժամանակ թէ հարուստ և թէ քասիբ (չունևոր) մեծանց ողջոյն տալով և ողջոյն առնելով Քրիստոսի շնորհքն են վայելում, և այն ժամանակին հարուստն թէ քասիբն միմեանցից չեն զանազանվում ինչպէս քրիստոնեայ, և Քրիստոսի շնորհքն միմեանց տալով իրենց քրիստոնէութիւնն են ցոյց տալիս, որ սէր և եղբայրութիւն է քարոզում։ Ես երբէք չեմ տեսել պատարագի ողջունի ժամանակն, որ հարուստն քասիբից զանազանուի, բայց այս վարդավար օրն այդ զանազանութիւնը նկատեցի և շատ զարմացայ այդ զանազանութեան վերայ. ինձ եկեղեցին այն ժամանակ մէկ ուրիշ տեսակ երևաց։

Պատարագին ես կանգնած էի երկու պատուելի հարուստ մարդկանների մօտ, ողջունի ժամանակ լինչ պէտք է անէի. ես զարձայ դրանցից դէպի մէկը, որ ողջոյնս տամ և առնեմ, բայց դա չը կամեցաւ իմ ողջոյնս ընդունելու. այլ այդ երկու պատուական հարուստները միմեանց երեսին նայելով ժպտացին և մէկը միւսին քաղ էր տալիս, (քոմում էր) որ միւսը ընդունէ իմ ողջոյնը։ Ես չէի կարող սպասել, ես իրեւ քրիստոնեայ իմ ողջոյնս տալի առանց պատասխանը ստանալու։

Ի հարկէ իմ ողջոյնս չընդունեցին այդ պարոնները, որովհետև իրանք „հարուստ“ են, իսկ ես «քասիբ»։ Ինչպէս կարելի է քասիբ մարդից ողջոյն առնել, այն ժամանակ նրանց հարստութիւնը և պատիւը կը կորչէր, էլ ևրբանց հարստութեան նշանակութիւն տուող չէր լինել *)։

—

ՀԱՄԶԱՉԻՄԱՆԻՑ.—Ամսի 5-ին Դիլիժանից մեր գիւղն եկաւ Ս. Երուսղէմի նուիրակը և երկրորդ օրը Ս. Ք-ա-ի-ա-ի-ն-ի-ց մեկնեցաւ ի շնորհս գնեվաճառ Եսայի քահանային։ Վարդապետը եկած օրի երեկոյեան ժամերգութիւնից 1½ ժամ առաջ մարդ է ղրկում քահանային երկիցս, որ մեսրն հևդեցի գնան։ Քահանան սովորականից շատ կանուխ ժամերգութիւնը վերջացնելով գնում է վարդապետի մօտ. երբ վարդապետը յայտնում է եկեղեցի գնալու մտադրութիւնը, քահանան պատասխանում է որ արդէն եկեղեցին դուրս եկած է։ Երկրորդ օրը կրկին մարդ է ղրկում և քահանայի պատասխանը լինում է նոյն, պատճառ բերելով, որ ինքը հիւանդ է։ Երրորդ օրը վարդապետը ինքն է գնում քահանայի մօտ, որ տեսնի հիւանդ է թէ ոչ։ Քահանան ասում է, որ ինքը հիւանդ չէ, միայն ոտքերը ցաւում են, ուստի չի կարող եկեղեցի գնալ։ Վարդապետը ասում է, որ ինքը եկել է նրա համար, որ պատարագ մատուցանէ, որովհետև ինքը հիւանդ է։ Քահանան ասում է, որ ինքը ոչ մի կերպ չի կարող գնալ, որովհետև ոտքերը ցաւում են։ Վարդապետը ասում է, որ ինքը ոտքերի ցաւ չունի, ուստի պարտաւոր է գնալ եկեղեցի։ Քահանան ասում է, որ ինքը ոտքերի ցաւ ունի, ուստի չի կարող գնալ եկեղեցի

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ՄԱՀՈՒԱՆ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ ՍՐԲՈՅՆ ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ

Ի ՏԱՐԻ ՏԵՐՈՒԹԵԱՆ Ս. ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏԻ, ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ ՔԱՂԱՔԻ ՈՒ ՎԱՆՔԻ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ԱԹՈՌԻ

ՏԷՐ-ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Ի ՀԱՅՈՑ ԱՄԵՆԱՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ

Ի ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՈՒՐԲ ԽԱՉԻ

1885

Ի ՄԱՀՈՒԱՆ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ ՍՐԲՈՅՆ ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ

Ի ՏԱՐԻ ՏԵՐՈՒԹԵԱՆ Ս. ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏԻ, ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ ՔԱՂԱՔԻ ՈՒ ՎԱՆՔԻ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ԱԹՈՌԻ

ՏԷՐ-ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Ի ՀԱՅՈՑ ԱՄԵՆԱՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ

Ի ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՈՒՐԲ ԽԱՉԻ

1885

Ի ՄԱՀՈՒԱՆ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱՑ ՍՐԲՈՅՆ ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ

Ի ՏԱՐԻ ՏԵՐՈՒԹԵԱՆ Ս. ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏԻ, ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ ՔԱՂԱՔԻ ՈՒ ՎԱՆՔԻ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ԱԹՈՌԻ

ՏԷՐ-ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Ի ՀԱՅՈՑ ԱՄԵՆԱՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ

Ի ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՈՒՐԲ ԽԱՉԻ

1885

Ա. Ալեքսի հրամանով Հայկական թատրոնի ասպետ Գրիգոր Ալեքսանդրի Ղազարյանցին պարգևատրել է Ս. Աննայի 3-րդ աստիճանի շքանշանով։

Ա. Ալեքսի հրամանով Հայկական թատրոնի ասպետ Գրիգոր Ալեքսանդրի Ղազարյանցին պարգևատրել է Ս. Աննայի 3-րդ աստիճանի շքանշանով։

Տեղական լուրեր

Ըստ Հայկական թատրոնի տնօրինության հրապարակած տեղեկագրի՝ անցյալ տարի թատրոնում ներկայացվել է 187 անգամ։ Ներկայացումների ընդհանուր թիվը 2639 է։ Ներկայացումներից 427-ը եղել է օպերա, 438-ը՝ դրամա, 81-ը՝ կատակերգություն, 4-ը՝ վոդևիլ, 9-ը՝ նոտաներ, 20-ը՝ համերգ, 37-ը՝ տարբեր ներկայացումներ։ Ներկայացումներին ներկա են եղել 86 հազար 617 հոգի, որոնցից 17 հազար 38 հոգի եղել են անվճար հանդիսատեսներ։ Ներկայացումներից 33 անգամ տրվել է «Ալմաստ» օպերան, որին ներկա են եղել 42 հազար 609 հոգի։ Ներկայացումներից 33 անգամ տրվել է «Ալմաստ» օպերան, որին ներկա են եղել 42 հազար 609 հոգի։ Ներկայացումներից 33 անգամ տրվել է «Ալմաստ» օպերան, որին ներկա են եղել 42 հազար 609 հոգի։

ժողովրդի հասկացողության մասը, ինչքան էլ սպասում, արդեօք չէր հասկանում, արդեօք չէր կամենում գէթ մի առ ժամանակ դուրս գալ կրաւորական դերքից և վերջ տալ այս աննպատակ իրարանցման... ինչու է լուել տեղային հոգեւոր կառավարութիւնը, ինչու չէ միջամտում խնդրի բաւարար լուծուելուն։

Ինչքան են ձգտում կուսակցութեանց պարագլուխները, ինչու չեն հասկանում, որ քահանան է ժողովրդի համար և ոչ թէ ժողովուրդը քահանայի... ինչու իզուր վշտացնել զգացել ժողովրդին քանի որ չատ հեշտութեամբ և խաղաղ կերպով կարելի է գործը վերջացնել. ինչու ձխական ժողով չը կազմուել և նրանց առաջ դատաղութեանց, կռնատաց և անաչառ եպարկացութեանց ենթարկել. ինչու երկու կուսակցութեանցից պաշտպանողական և թէ հերքողական կարծիքները, կազմած զանազան անձերը և ունեցած փաստերը արձակ և հրապարակային քննութեան մէջ չը դնել և ձայնի բազմութեամբ վճիռ չը կայացնել....

Ինչու քահանայապետն կուրծքն հարմահատել նոյն եկեղեցու ներկայ քահանաների հետ... ուր, յարգելի պարագլուխներ, եթէ աչքի առաջ ունիք ձեր եկեղեցու ու ազգի շահերը, եթէ յարգում էք ժողովրդի խաղաղութիւնը, եթէ իսկապէս նրա բարօրութիւն էք ցանկանում անաչառութեամբ համեմատեցէք քահանայապետին պաշտօնի վսեմութեան հետ, քահանայութեան սուրբ կոչման հետ, ժողովրդի և ներկայ ժամանակի իրաւացի պահանջների հետ և ոչ թէ „տէր Թոտիկների“, որոնց-չքանալը վաղուց ամենքս ենք փափագում.....

Դ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՀՈՒՆԻ ԱՆՑՔԸ։

Ինչպէս բոլոր ասիական մայրաքաղաքները, Հուէ երկու քաղաքից է բաղկացած պաշտօնական և վաճառականական։ Առաջինը մի քաղաքաբերդ է ներկայացնում վեց քառակուսի կիլոմետր տարածութեամբ և առաջուց դղեակներով շրջապատած։ Այստեղ է ապրում պաշտօնական աշխարհը, սկսած Թագաւորից մինչև վերջին մանդարինը։ Թագաւորի ապարանքը բարձրը պատնէշ ունի, շրջապատած խրամներով և դղեակներով։ 1884 թ. դաշնագրութեան հիման վերայ Ֆրանսիական կառավարութիւնը 350 զինուորներից բաղկացած մի գունդ պետի՛ց դղեակներից մէկի մէջ, բայց հարկաւոր եղաւ այժ գործ դնել այն դղեակներին զինաթափ անելու, որտեղից աննամացիներին հնարաւոր էր Ֆրանսիացիների վերայ հրացան արձակել։ Մեծ, մաքուր և ճառերով տրնկած փողոցները ամեն ուղղութեամբ կարտում են քաղաքաբերդը։ Ամեն քայլափոխում պատահում են լայն լաւ սարքուած զօրանոցներ։ Նրանց մէջն է տեղաւորուած աննամական զօրքը, որը Թիւը 42,000 մարդու է հասնում և գլխաւորապէս բեռնակիրներից, փղերի առաջնորդներից և նախկին աւազակներից է կազմուած։ Այս զօրքերի վերայ պէտք աւելացնել ևս 7,450 մարդ, որոնք յատկապէս նշանակուած են արքունական ծառայութեան համար։ Ինչ կը վերաբերի քաղաքի առևտրական Թաղին, նա տարածվում է այն ջրանցքի երկայնութեամբ, որ Թափվում է այն գետի մէջ, որի վերայ է շինուած Հուէ և լիքն է լոանութիններով և արհեստանոցներով, որոնց պատիճներն են մնացած բնակիչների գոյութիւնը պահպանում։

Հաշուելու դաշինքը Չինաստանի հետ կապելուց վերջը, Ֆրանսիական կառավարութիւնը ուզարկեց Հուէ գեներալ Կուրսինին, որը պիտի իւր հատատարմատարութեան վիայականները ներկայացնէր Աննամայի Թագաւորին։

Գինեբալ Կուրսին գալստից մի քանի օր յետոյ, աննամացիների մի բազմութիւն յարձակուեց Ֆրանսիական զօրագնդի վերայ, որը, ինչպէս վերև ասուած է, Աննամայի մայրաքաղաքի դղեակներից մէկում էր տեղաւորուած։ Ֆրանսիական զինուորները զարմանալի քաջութիւն ցոյց տուին և յետ մղեցին յարձակմունքը։ Թշնամին մեծ կորուստ ունեցաւ և դեռևս աւելի տարածութիւնը կարճ ժամանակում աննամական զինուորների դիակներով ծածկուեցաւ։ Եթէ հատատանք գեներալ Կուրսինի հեռագիրներին, աննամացիները գնէ վեց կամ եօթ անգամ գերազանց էին Թուով Ֆրանսիացիներից։

Հուէի անցքը կայծակի հարուած տուեց Ֆրանսիական հատարակութեանը։ Նա տեղի ունեցաւ հենց այն րոպէին, երբ Թէ հատարակութիւնը և Թէ պատգամաւորների ժողովը համոզուած էին, որ հեռաւոր արևելքում այլևս չեն ծագել խլրգումներ։ Բոլոր Փարիզն և գաւառական մամուլը քննադատում է գաւառական աննամցիներին նենգ յարձակմունքը։ «Journal des Débats» տագնապով բացականչում է „պատկառիւ են արդեօք մեր ջանքերը Տոնկինում։ Մեր Աննամի վերայ ունեցած հովանաւորութիւնը գոյութիւն ունի միայն երևակայութեան մէջ Թէ իրօք է։ Գուցէ Հուէին անցքը կզգիացած մնայ, գուցէ նա նոյն սեռակ փաստերն նշանակ գառնայ—սրա պատասխանը կը տայ մեզ մօտիկ ապագան։ Բայց կան պատճառներ կասկածելու, որ մենք հատատ հողի տեղ չը զգայնքմեր տարերի տակ վխրուն աւազ“։ «Temps»-ը Հուէի անցքը վերագրում է Տիւանգ խնամակալի ձգտումներին, Տիւանգը կամենում էր Աննամի միակ պետը լինել։ Նա իսկ ասիական բռնակալի տիպը լինելով, միևնոյն ժամանակ և չնորհալի և անբարոյ, նա ամեն միջոցներ գործ դրեց իրեն ազատելու նրանցից, որոնք մի որևէ կասկած էին յարուցանում նրա մէջ։ Այսպէս նա հրամայեց գերլատել Թագաւորական ան մի քանի անգամներին, որոնք արձակ իրենց համակրութիւն էին արտայայտում դէպի Ֆրանսիա։ Հուէի անցքը այնպիսի տպաւորութիւն գործեց պատգամաւորների ժողովի վերայ, որ մի քանի պատգամաւորներ առաջարկեցին յետաձգել Ֆրանս-չինական դաշնադրութեան կայացումն։ Բայց այստեղ գործող միևնոյն Ֆրէյսինէ ընթացք չը տուեց այս առաջարկութեան, գտնելով, որ Չինաստանի դաշինքը չունի ոչինչ կապ աննամական գործերի հետ։

—

ՄԱԿԵԴՈՆԻԱ։—„Woix de la Macedaine“ լրագրի ասելով, արդէն տեղի են ունեցել մի քանի կռիւներ ապստամբների և սուլթանի զօրքերի մէջ, վերոյիշեալ Թերթը հաստատում է կռիւների մասին տեղեկութիւնները հաստատուց. ինչ կը վերաբերի Թրքական լրագիրներին, նրանք, յայտնի բան է, հաստատում են, որ մի քանի կատարեալ պարտութիւններ ունեցան ապստամբները։ Հենց այդպէս էլ և վերջին սլաւոնական չարժումների ժամանակ Թրքական վաշտները միշտ զինուցանում էին օսմանեան զօրքերի տարած վճռաւոր յաղթութիւնների մասին։ Ինչպէս որ չը լինէր, սակայն, մենք ներկայումս կանգնած ենք կատարուած իրողութեան առաջ. ուղղափառ բայլ մի մասը հաստացաւ իւր մարդկային արժանաւորութիւնը և չը նայելով եւրոպական դիւանագիտութեան անտարբերութեան, զէնք վերցրեց։

—

„Ընչտեղի գործակալութեան“ հեռագրում են Շանհայից յունիսի 23-ից, որ Ջինցիներին չատ է անհանգստացնում Ռուսիայի պետաւորութիւնները Կորէայի վերաբերմամբ, և նրանք միջոցներին են ձեռնամուխ լինում իրենց երկիրը պաշտպանելու համար։ Վլադիվոստոկից ոչ հեռու կնգրոնանում են զօրքեր, և բոլոր լոզրդութեան յարմար նաւերը չոջագայում են Կորէայի ծովեզերքի երկայնութեամբ։

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վ ե ր ն ո տ ու թ ե ա ն (խստերիա) բ ա ց ո յ ա կ ա ն բ ժ շ կ ու թ իւ ն ը։—Բժշկ Բիանկի մի դիպուածում կարողացաւ լոկ բարոյական կերպով բուժել վերնոտութեան ախտը։ Մի քառասնամեայ ամուսնացած կին հիւանդացաւ հոգեոյ չատ վատ տրամադրութեամբ, անհանգստութեամբ, զարմացման զգացմունքով և ճարակի բացակայութեամբ. Մի տարից յետոյ երևացին արդէն վերնոտութեան բոլոր նշանները։ Բժշկութեան բոլոր կերպերը փորձուեցան—բայց իզուր։ Այն ժամանակ բժշկ Բ. պայմանաւորուելով հիւանդի ընչազաւղների հետ, յայտնեց հիւանդին, որ ցնցումների ժամանակ անհրաժեշտ է մի փորը այրել ամորձիքը։ Բոլոր գործիքները պատրաստուեցան և հրաւիրուեցաւ բժշկի օգնական։ Երբ, չը նայելով սրան, ընկերը վերնոտութիւնը, հիւանդին պատրաստեցին բժշկական գործման համար և Բ. ցոյց տուեց նրան կարմրացած գործիքը, շուտափոյթ կոխեց նրան սառն ջրի մէջ և յետոյ նրանով մերձեցաւ ամորձիքի տեղերին։ Սրանից յետոյ հիւանդին յայտնեցին, որ այդ գործման յաջողութիւնը կախուած է հանգիստից և այրման կրկնութիւնից։ Սովորական ժամանակ չը կրկնուեց ախտը։ Երբ մօտեցաւ ախտի կրկնողութեան ժամանակը, հիւանդին նստեցրին կառքը և ման ածին ամենալաւ փողոցներով, առաջուց ասելով նրան, Թէ ինչպէս ամօթ պիտի լինի, եթէ ախտը կրկնուի բազմաթիւ հատատակութեան աչքի առաջ։ Այս անգամ ախտը չը կրկնուեցաւ։ Այս փորձը մի քանի անգամ կրկնուեցաւ և միշտ միևնոյն հետևանք ունեցաւ—վերնոտութիւնը չը կրկնուեցաւ։ Սրա հետ միասին պատշաճաւոր անունդը և գիւղական կեանքը վերականգնեցին հիւանդի ոյժերը և նա բոլորովին առոյգացաւ։

***

Ա ն հ ի պ ա տ ն ա խ կ ին ե գ հ ն ի ա կ ա յ ս ր ո ւ հ ո ւ մ ա ս ի ն, — Աբսկն Հուէին առաջ նեգհնիա կայսրուհու ջերմ պաշտող էր և իւր „Confessions“ (խոստովանքներ) գրքի մէջ շատ անեկդոտներ է պատմում նրա իշխանասիրութեան մասին։ Մեքսիկայի պատերազմի վերջն էր, և կայսր ամեն առաւօտ հարցնում էր Տուիլըրիի օտնիկանապետ Հերվուայից՝ „Ինչ են խօսում քաղաքում“. Հերվուա սովորաբար պատասխանում էր „Ոչինչ, Ձերդ Մեծութիւն, Մի անգամ կայսրը նկատեց նրան, որ նա ճշմարտութիւնը ծածկում է.—«Այդ ճշմարիտ է, Սիր, և եթէ հարկաւոր է, ես բոլորը ճիշտ կասեմ։ Յուսահատուում են այս դժբաղդ պատերազմից։ Ասում են որ գլխաւորը մեղքն է... «—Ո՛ւմն է»—. «Սիր Լուդովիկոս XIV-ի ժամանակ սովորաբար ասում էին „Ամեն բանում մեղաւորը աւստրիացուհին է„... „Իսկ այժմ„.—„Այժմ Նապոլէոն III-ի ժամանակ ասում են՝ սպանիացուհին է մեղաւոր“։ Այս խօսքերի վերայ յանկարծ գռները բացուեցան և Եգենիա կայսրուհին Հերվուայի առաջն էր կանգնած

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մոզդոկի Քաղաքային Երկան Ուսումնարաններուամբ Հարկաւոր մէկ ուսուցիչ Հայոց լեզուի դասատուութեան Համար։ Ցանկացողները ընդունել այդ պաշտօնի 188⅚ ուսումնական տարուան սկզբից, կարող են դիմել գրաւոր յայտարարութիւններով Մոզդոկի Քաղաքային Վարչութիւնին։

3—2

ՆԱԻԱԳՆԱՑՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ։

Նոյեմբերի 1-ից կազմուածքը շ գնեաւերի երեքհերիւրեան համար մի շարք Թուայ ընդհատում Բաքուի, Օպեսսայի և Ֆօլսի միջ։

ԲԱԹՈՒՄԻՑ ԳՆՈՒՄ Է

ՀինգշաբԹիները, ժամի 4-ին երեկոյեան ուղիղ գծով նաւահանգիստ և հետ քաղաքին վերայ։

ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐը, ժամի 8-ին երեկոյեան շոջանական գծով ամեն նաւահանգիստներն վերայ։

ԿԻՒՐԱԿԻ օրերը, արտասահմանեան գծով և Ֆօլսի։

ԳԱԼԻՍ Է ԲԱԹՈՒՄ

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕՐԵՐը, միայն գիշերին ժամ Օպեսսայից շոջանական գծով։

ՈՒՐԲԱԹ օրերը առաւօտեան, Օպեսսայից ուղիղ գծով Սէոչի և նաւահանգիստներն վերայ։

ՇԱԲԱԹ ՕՐՆԵՐը, առաւօտեան, և. Ֆօլսի։

Անդրկովկասեան երկաթուղին։

ԳՆԱՑՔՆԵՐԻ ԵՐԹԵՒԿՈՒԹԻՒՆը „ԹԻՖԼԻՍ“ ԿԱՅԱՐԱՆՈՒՄ։

Բաքուէ պատ. գնում է ժ. 8—35 րոպ. առ
Բաքուից „ գալիս է „ 10—25 „ գի
Բագուէ . . . . գնում է „ 10—55 „ գի
Բագուից „ „ . . . գալիս է „ 8—„ „ յե

ԹԻՖԼԻՍԻ ԵՒ ՍՈՒՐԱՄԻ ՄԻՋԸ.

Թիֆլիսից ապր.—Ձմեռ. գնաց. գը
Նում է . . . . . ժ. 3—15 „ առ
Սուրամից . . գալիս է „ 8—24 „ առ

Վլադիկաւկազեան պօստային

ԳՆԱՑՔՆԵՐԻ ԵՐԹԵՒԿՈՒԹԻՒՆը «ԹԻՖԼԻՍ» ԿԱՅԱՐԱՆՈՒՄ.

Նաև քեր, սրանք Ձմեռապարհին գիշերը կայարաններ ունին։

Թիֆլիսից գուբս են գալիս առաւօտեան 8 ժամին։ Վլադիկաւկաս գալիս են երեկոյեան 5 ժ.—11 րոպ. և 6 ժ.—43 րոպ. մ
Վլադիկաւկասից գուբս են գնում առաւօտեան 9 ժամին։ Թիֆլիս գալիս են երեկոյեան ժամ 4 և 44 րոպ. և ժ. 5—25 րոպ

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԻՑ

„ՆՈՐ-ԴԱՐ“-Ի ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ.

10 յունիսի.

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ. Ղազանու Համալսարանի օրդինարնի պրոֆեսոր Ֆլօրինսկի նշանակուած է Արևմտեան Սիբիրիայի ուսումնառական շրջանի հոգաբարձու։

ԽԱՅԻՓՕՆ. Հիւսիսային և արևմտեան Տոնկինում նորից սպառազինուած հրոսակներ են երևացած։ Գեներալ Ֆոլ են լինում միջոցներին հրոսակները ոչնչացնելու և խաղաղելու միաւորումն Աննամի խնամակալ Տուէտի ելուզակների հետ. Տուէտը դեռ շարունակում է մնալ հիւսիսային Աննամում։

ԳԱՇՏԻՅՆ. Երեկ այստեղ եկաւ Վիլհելմ կայսրը։

ԼՕՆԴՕՆ. Զերչիլլը պատգամաւորների ժողովում հերքեց այն, որպէս Թէ Ռուսիան առաջարկել է Զիլչիկարը Աւղանիային Թուլնելու, եթէ Մերուչակը իրեն կը տան։

ԿԱՅԻՐ. Գեներալ Գրինֆիլլը հեռագրում է Աստուանից, որ Գաբրից եկած գոնգոների հաղորդած տեղեկութիւններին նայելով, Մահդին ծալկացաւից մեռել է։

Խմբագիր-Հրատարակիչ՝
ՍՊԱՆԴԱՐ ՍՊԱՆԴԱՐԵԱՆ։

„ԱՐՁԱԳԱՆՔ“

Եաբաևևներին բաժանորդագրութեան պայմանները 1885 թ.

(ՉՈՐՐՈՐԴ ՏԱՐԻ)

Ներքին գործոց մ. Նախարարի կարգադրութեամբ 1884 թուականի Նոյեմբերի 8-ին դադարեցրած „Արձագանք“-ը վերստին կը սկսուի հրատարակել ներկայ յուլիսից նախկին ծրագրով և առաջուայ աշխատակիցների մասնակցութեամբ։

Առաջին համարը լոյս կը տեսնի յուլիսի 8-ին

Բ ա ժ ա ն ո ր դ ա գ ի ն ն է . . . . . 5 րուբլի

„Արձագանք“-ի բաժանորդները ներկայ 1885 թուականի վերջին կը ստանան 20—30 տպագրական Թերթից բաղկացած մի մեծահատոր գիրք գրական-գիտնական բովանդակութեամբ։

Ստորագրուել կարելի է Թիֆլիսում խմբագրատանը և Կենդրոնական գրավաճառ.։ Ստորագրուածքի գիմում են՝ Տիֆլիսъ, Редакція газеты Ардзаганкъ“.

Խմբագիր-Հրատարակիչ՝ ԱՐԾՒՄ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ
(փ) 6 - 6

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 11-го Іюля 1885 г. Տպարան Ա. Ա. Միխելսոնի ա. № 12. Типографія А.А. Михельсона. Гол. пр. д. № 12.